
Za dva roky se vysoké školy změnily

Za dva roky se vysoké školy změnily

LIDOVÉ NOVINY

17.2.2012, Rubrika: Příloha - Akademie, Strana: 2. Autor: JAN KOUCKÝ ALEŠ BARTUŠEK Téma: Univerzita Karlova

Lidové noviny přinášejí v pořadí už druhé srovnání veřejných vysokých škol (první uveřejnily před dvěma lety). Proto už nyní můžeme sledovat určité vývojové trendy.

Jak se vysoké školy proměňovaly mezi roky 2009 a 2011? Nejvyšší nárůst (o 10,9 procenta) za poslední dva roky nastal v českém vysokém školství ve výzkumné / umělecké funkci. To odpovídá i různým mezinárodním zjištěním. Například počet bodů, které v hodnocení vědy získaly vysokoškolské instituce (tzv. body RIV), se zvýšil o 46 procent.

Na dvojnásobek narostly prostředky na vědu a výzkum získané ze zahraničí (především spolufinancované z evropských fondů), téměř o miliardu se zvýšily celkové výdaje na vysokoškolský výzkum a vývoj.

Ve vědě vedou chemici Stejně jako před dvěma lety lze za výzkumnou vysokou školu označit především pražskou Vysokou školu chemicko-technologickou (VŠCHT). Za ni se řadí brněnské Vysoké učení technické (VUT), které ve výzkumné funkci zaznamenalo za poslední dva roky největší zlepšení, a dále České vysoké učení technické a **Univerzita Karlova**. Ve skutečnosti získaly tyto tři vysoké školy v hodnocení výzkumné činnosti podstatně více bodů (v RIV) než Vysoká škola chemickotechnologická (**Univerzita Karlova** jich nasbírala dokonce 6,5krát víc). Jde však zároveň o školy podstatně větší. A platí, že čím jsou školy větší, tím je pro ně obtížnější udržet vysokou vědeckou úroveň na všech pracovištích a u všech pracovníků. Kromě Vysokého učení technického v Brně se zřetelně zlepšilo také hodnocení výzkumné funkce v případě Západočeské **univerzity** v Plzni a Technické **Univerzity** v Liberci.

Nejvyšší hodnocení mezi uměleckými školami si udržela pražská Akademie múzických umění (AMU), přestože nejvyšší nárůst za poslední dva roky zaznamenala brněnská Janáčkova akademie múzických umění (JAMU).

Studenti vyjíždějí stále častěji na stáže do ciziny O něco menší zlepšení než ve výzkumné / umělecké funkci zaznamenaly veřejné vysoké školy také ve funkci mezinárodní (o 8,7 procenta). Výrazně se totiž zvýšily finanční prostředky, které české vysoké školy ze zahraničí získávají především díky fondům Evropské unie.

O pětinu narostl počet studentů vyjíždějících studovat do ciziny, nebo naopak přijíždějících k nám v rámci programů mobility. Rovněž počet cizinců studujících na českých vysokých školách vrostl za dva roky o 13 procent.

Potěšitelné také je, že se o čtvrtinu zvýšil počet „samoplátců“, z nichž velká většina platí českým vysokým školám za studium v cizím jazyce.

V mezinárodní funkci se za poslední dva roky prodrala do popředí pražská Vysoká škola uměleckoprůmyslová (jde současně o vůbec nejvýraznější vzestup ze všech škol a ze všech šesti funkcí). Je to způsobené především mimořádným nárůstem počtu studentů VŠUP, kteří vyjíždějí na část studia na jinou školu do zahraničí. Rychlý vzestup pomohl k velmi dobrému hodnocení také pražské AMU; teprve za ní totiž následuje trojice pražské VŠCHT a brněnských VUT a VFU (Veterinární a farmaceutická **univerzita**).

Výrazného zlepšení dosáhla také Technická **univerzita** v Liberci. Zajímavé je, že ani v mezinárodní funkci nedosahují největší školy nejvyšších hodnot.

Podnikavost kvete hlavně v Brně a v Liberci Jisté zlepšení (o 4,5 procenta) je za poslední dva roky patrné také v podnikatelské funkci veřejných vysokých škol. Podařilo se to především díky tomu, že vysoké školy dokázaly získat

více peněz od soukromých subjektů nebo ze zahraničí. Zdaleka nejvýrazněji k tomu přispěla Technická **univerzita** v Liberci. Vyneslo ji to hned za Veterinární a farmaceutickou **univerzitu**, která je v podnikatelské funkci stále zřetelně nejúspěšnější.

U zbývajících tří funkcí k žádnému výraznějšímu posunu v celku veřejného vysokého školství nedošlo, protože ani u jedné změna nepřesáhla jedno procento.

U studijní funkce zůstává na jednom pólu Vysoká škola chemickotechnologická, která má daleko nejvyšší podíl studentů doktorandského studia. Na druhém pólu je samozřejmě jihlavská Vysoká škola polytechnická (VŠPJ) a českobudějovická Vysoká škola technická a ekonomická (VŠTE). Ty jako jediné mezi veřejnými vysokými školami nejsou **univerzitami** a nabízejí pouze bakalářské studium. Obě zmíněné školy dosahují naopak nejvyššího hodnocení v regionální funkci. Příčinou, ale zároveň i důsledkem toho je, že velká část studentů VŠPJ i VŠTE přichází z blízkého okolí školy. Velké pražské a brněnské školy podle očekávání nedosahují v regionální funkci příliš vysokých hodnot.

V celoživotní funkci, která zohledňuje vzdělávání v pozdějším věku, zůstává v čele brněnská Veterinární a farmaceutická **univerzita**, i když se její odstup před dalšími školami za uplynulé dva roky výrazně zmenšil.

Výrazný pokrok v tomto ohledu však zaznamenala Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích a částečně i pražská Vysoká škola uměleckoprůmyslová. **Univerzita Karlova** boduje skoro na všech frontách Profily jednotlivých škol se liší ve všech funkcích, zároveň se však ukazuje, že školy mohou vynikat i v několika funkcích současně. Například **Univerzita Karlova** získala nejméně čtyři hvězdičky v pěti ze šesti sledovaných funkcí.

Vysoká škola chemicko-technologická a Veterinární a farmaceutická **univerzita** získaly shodně třikrát pět a jednou čtyři hvězdičky. Celkově dobré hodnocení si zaslouží také brněnská Masarykova **univerzita**, Vysoké učení technické a pražské České vysoké učení technické.

Mezi školami došlo za poslední dva roky k řadě přesunů. Pozitivně lze hodnotit především vývoj na Technické **univerzitě** v Liberci, která zaznamenala zřetelné zlepšení ve třech funkcích.

Příznivými změnami prošla také Vysoká škola uměleckoprůmyslová a Západočeská **univerzita** v Plzni, u které se prokazuje, že problematickou situaci na jedné z fakult nelze zobecňovat na celou školu. Dobře si vedlo i brněnské Vysoké učení technické a Masarykova **univerzita**, pražská AMU a ostravská Vysoká škola báňská – Technická **univerzita** Ostrava.

Jak číst tabulku

* Tabulka na této straně ukazuje funkce a profily všech veřejných vysokých škol v Česku pro rok 2012 (údaje a ukazatele jsou z let 2010–2011).

* Úroveň každé funkce vychází z numerické škály od 0 do 100 bodů, která je pro zjednodušení převedena do pěti skupin označených jednou až pěti hvězdičkami (vyšší počet hvězdiček znamená vyšší úroveň příslušné funkce, podobně jako například u hotelů).

Funkce a profily veřejných vysokých škol v ČR 2012

Univerzita Karlova v Praze	UK	*****	****
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	JU	**	*
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem	UJEP	*	**
Masarykova univerzita v Brně	MU	****	****
Univerzita Palackého v Olomouci	UP	***	**
Veterinární a farmaceutická univerzita Brno	VFU	****	*****
Ostravská univerzita v Ostravě	OU	**	**
Univerzita Hradec Králové	UHK	*	**
Slezská univerzita v Opavě	SU	*	**
České vysoké učení technické v Praze	ČVUT	***	****
Vysoká škola chemicko-technologická v Praze	VŠCHT	*****	*****
Západočeská univerzita v Plzni	ZČU	**	***
Technická univerzita v Liberci	TUL	**	****
Univerzita Pardubice	UPA	**	**
Vysoké učení technické v Brně	VUT	***	*****
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava	VŠB-TU	***	**
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně	UTB	**	*
Vysoká škola ekonomická v Praze	VŠE	***	***
Česká zemědělská univerzita v Praze	ČZU	**	***
Mendelova univerzita v Brně	MENDELU	***	**
Akademie múzických umění v Praze	AMU	*****	*****
Akademie výtvarných umění v Praze	AVU	*****	*****
Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze	VŠUP	***	*****
Janáčkova akademie múzických umění v Brně	JAMU	*****	***
Vysoká škola polytechnická Jihlava	VŠPJ	*	*

